

שמאי פרק ראשון נדה

ת.

מסורת הש"ס

(א) וינתנו קלה. (ב) חלה פיר' ע"ד פסחוס חמ: (קדושין ק"א) (ג) פסחוס חמ: (ד) שם (ק"א) (ה) זכרם כז. ערירי פ"ו מ"א, (ו) ונ' חוס' לקמן חמ. ד"ה (ז) (מ"א) (ח) וינתנו קלה. (ט) שנייה פ"ו מ"א (י) (א"ן) (יא) חתמה וע' ד"ש" (יב) זכרם טז. (יג) קדן (יד) (ט"ז) (ט"ח) (ט"ט) (כ) (כ"א) (כ"ב) (כ"ג) (כ"ד) (כ"ה) (כ"ו) (כ"ז) (כ"ח) (כ"ט) (ל) (ל"א) (ל"ב) (ל"ג) (ל"ד) (ל"ה) (ל"ו) (ל"ז) (ל"ח) (ל"ט) (מ) (מ"א) (מ"ב) (מ"ג) (מ"ד) (מ"ה) (מ"ו) (מ"ז) (מ"ח) (מ"ט) (נ) (נ"א) (נ"ב) (נ"ג) (נ"ד) (נ"ה) (נ"ו) (נ"ז) (נ"ח) (נ"ט) (ס) (ס"א) (ס"ב) (ס"ג) (ס"ד) (ס"ה) (ס"ו) (ס"ז) (ס"ח) (ס"ט) (ע) (ע"א) (ע"ב) (ע"ג) (ע"ד) (ע"ה) (ע"ו) (ע"ז) (ע"ח) (ע"ט) (פ) (פ"א) (פ"ב) (פ"ג) (פ"ד) (פ"ה) (פ"ו) (פ"ז) (פ"ח) (פ"ט) (צ) (צ"א) (צ"ב) (צ"ג) (צ"ד) (צ"ה) (צ"ו) (צ"ז) (צ"ח) (צ"ט) (ק) (ק"א) (ק"ב) (ק"ג) (ק"ד) (ק"ה) (ק"ו) (ק"ז) (ק"ח) (ק"ט) (ק"י) (ק"יא) (ק"יב) (ק"יג) (ק"יד) (ק"טו) (ק"טז) (ק"יז) (ק"יח) (ק"יט) (ק"כ) (ק"כ"א) (ק"כ"ב) (ק"כ"ג) (ק"כ"ד) (ק"כ"ה) (ק"כ"ו) (ק"כ"ז) (ק"כ"ח) (ק"כ"ט) (ק"ל) (ק"ל"א) (ק"ל"ב) (ק"ל"ג) (ק"ל"ד) (ק"ל"ה) (ק"ל"ו) (ק"ל"ז) (ק"ל"ח) (ק"ל"ט) (ק"מ) (ק"מ"א) (ק"מ"ב) (ק"מ"ג) (ק"מ"ד) (ק"מ"ה) (ק"מ"ו) (ק"מ"ז) (ק"מ"ח) (ק"מ"ט) (ק"נ) (ק"נ"א) (ק"נ"ב) (ק"נ"ג) (ק"נ"ד) (ק"נ"ה) (ק"נ"ו) (ק"נ"ז) (ק"נ"ח) (ק"נ"ט) (ק"ס) (ק"ס"א) (ק"ס"ב) (ק"ס"ג) (ק"ס"ד) (ק"ס"ה) (ק"ס"ו) (ק"ס"ז) (ק"ס"ח) (ק"ס"ט) (ק"ע) (ק"ע"א) (ק"ע"ב) (ק"ע"ג) (ק"ע"ד) (ק"ע"ה) (ק"ע"ו) (ק"ע"ז) (ק"ע"ח) (ק"ע"ט) (ק"פ) (ק"פ"א) (ק"פ"ב) (ק"פ"ג) (ק"פ"ד) (ק"פ"ה) (ק"פ"ו) (ק"פ"ז) (ק"פ"ח) (ק"פ"ט) (ק"פ"י) (ק"פ"יא) (ק"פ"יב) (ק"פ"יג) (ק"פ"יד) (ק"פ"טו) (ק"פ"טז) (ק"פ"יז) (ק"פ"יח) (ק"פ"יט) (ק"פ"כ) (ק"פ"כ"א) (ק"פ"כ"ב) (ק"פ"כ"ג) (ק"פ"כ"ד) (ק"פ"כ"ה) (ק"פ"כ"ו) (ק"פ"כ"ז) (ק"פ"כ"ח) (ק"פ"כ"ט) (ק"פ"ל) (ק"פ"ל"א) (ק"פ"ל"ב) (ק"פ"ל"ג) (ק"פ"ל"ד) (ק"פ"ל"ה) (ק"פ"ל"ו) (ק"פ"ל"ז) (ק"פ"ל"ח) (ק"פ"ל"ט) (ק"פ"מ) (ק"פ"מ"א) (ק"פ"מ"ב) (ק"פ"מ"ג) (ק"פ"מ"ד) (ק"פ"מ"ה) (ק"פ"מ"ו) (ק"פ"מ"ז) (ק"פ"מ"ח) (ק"פ"מ"ט) (ק"פ"נ) (ק"פ"נ"א) (ק"פ"נ"ב) (ק"פ"נ"ג) (ק"פ"נ"ד) (ק"פ"נ"ה) (ק"פ"נ"ו) (ק"פ"נ"ז) (ק"פ"נ"ח) (ק"פ"נ"ט) (ק"פ"ס) (ק"פ"ס"א) (ק"פ"ס"ב) (ק"פ"ס"ג) (ק"פ"ס"ד) (ק"פ"ס"ה) (ק"פ"ס"ו) (ק"פ"ס"ז) (ק"פ"ס"ח) (ק"פ"ס"ט) (ק"פ"ע) (ק"פ"ע"א) (ק"פ"ע"ב) (ק"פ"ע"ג) (ק"פ"ע"ד) (ק"פ"ע"ה) (ק"פ"ע"ו) (ק"פ"ע"ז) (ק"פ"ע"ח) (ק"פ"ע"ט) (ק"פ"פ) (ק"פ"פ"א) (ק"פ"פ"ב) (ק"פ"פ"ג) (ק"פ"פ"ד) (ק"פ"פ"ה) (ק"פ"פ"ו) (ק"פ"פ"ז) (ק"פ"פ"ח) (ק"פ"פ"ט) (ק"פ"פ"י) (ק"פ"פ"יא) (ק"פ"פ"יב) (ק"פ"פ"יג) (ק"פ"פ"יד) (ק"פ"פ"טו) (ק"פ"פ"טז) (ק"פ"פ"יז) (ק"פ"פ"יח) (ק"פ"פ"יט) (ק"פ"פ"כ) (ק"פ"פ"כ"א) (ק"פ"פ"כ"ב) (ק"פ"פ"כ"ג) (ק"פ"פ"כ"ד) (ק"פ"פ"כ"ה) (ק"פ"פ"כ"ו) (ק"פ"פ"כ"ז) (ק"פ"פ"כ"ח) (ק"פ"פ"כ"ט) (ק"פ"פ"ל) (ק"פ"פ"ל"א) (ק"פ"פ"ל"ב) (ק"פ"פ"ל"ג) (ק"פ"פ"ל"ד) (ק"פ"פ"ל"ה) (ק"פ"פ"ל"ו) (ק"פ"פ"ל"ז) (ק"פ"פ"ל"ח) (ק"פ"פ"ל"ט) (ק"פ"פ"מ) (ק"פ"פ"מ"א) (ק"פ"פ"מ"ב) (ק"פ"פ"מ"ג) (ק"פ"פ"מ"ד) (ק"פ"פ"מ"ה) (ק"פ"פ"מ"ו) (ק"פ"פ"מ"ז) (ק"פ"פ"מ"ח) (ק"פ"פ"מ"ט) (ק"פ"פ"נ) (ק"פ"פ"נ"א) (ק"פ"פ"נ"ב) (ק"פ"פ"נ"ג) (ק"פ"פ"נ"ד) (ק"פ"פ"נ"ה) (ק"פ"פ"נ"ו) (ק"פ"פ"נ"ז) (ק"פ"פ"נ"ח) (ק"פ"פ"נ"ט) (ק"פ"פ"ס) (ק"פ"פ"ס"א) (ק"פ"פ"ס"ב) (ק"פ"פ"ס"ג) (ק"פ"פ"ס"ד) (ק"פ"פ"ס"ה) (ק"פ"פ"ס"ו) (ק"פ"פ"ס"ז) (ק"פ"פ"ס"ח) (ק"פ"פ"ס"ט) (ק"פ"פ"ע) (ק"פ"פ"ע"א) (ק"פ"פ"ע"ב) (ק"פ"פ"ע"ג) (ק"פ"פ"ע"ד) (ק"פ"פ"ע"ה) (ק"פ"פ"ע"ו) (ק"פ"פ"ע"ז) (ק"פ"פ"ע"ח) (ק"פ"פ"ע"ט) (ק"פ"פ"פ) (ק"פ"פ"פ"א) (ק"פ"פ"פ"ב) (ק"פ"פ"פ"ג) (ק"פ"פ"פ"ד) (ק"פ"פ"פ"ה) (ק"פ"פ"פ"ו) (ק"פ"פ"פ"ז) (ק"פ"פ"פ"ח) (ק"פ"פ"פ"ט) (ק"פ"פ"פ"י) (ק"פ"פ"פ"יא) (ק"פ"פ"פ"יב) (ק"פ"פ"פ"יג) (ק"פ"פ"פ"יד) (ק"פ"פ"פ"טו) (ק"פ"פ"פ"טז) (ק"פ"פ"פ"יז) (ק"פ"פ"פ"יח) (ק"פ"פ"פ"יט) (ק"פ"פ"פ"כ) (ק"פ"פ"פ"כ"א) (ק"פ"פ"פ"כ"ב) (ק"פ"פ"פ"כ"ג) (ק"פ"פ"פ"כ"ד) (ק"פ"פ"פ"כ"ה) (ק"פ"פ"פ"כ"ו) (ק"פ"פ"פ"כ"ז) (ק"פ"פ"פ"כ"ח) (ק"פ"פ"פ"כ"ט) (ק"פ"פ"פ"ל) (ק"פ"פ"פ"ל"א) (ק"פ"פ"פ"ל"ב) (ק"פ"פ"פ"ל"ג) (ק"פ"פ"פ"ל"ד) (ק"פ"פ"פ"ל"ה) (ק"פ"פ"פ"ל"ו) (ק"פ"פ"פ"ל"ז) (ק"פ"פ"פ"ל"ח) (ק"פ"פ"פ"ל"ט) (ק"פ"פ"פ"מ) (ק"פ"פ"פ"מ"א) (ק"פ"פ"פ"מ"ב) (ק"פ"פ"פ"מ"ג) (ק"פ"פ"פ"מ"ד) (ק"פ"פ"פ"מ"ה) (ק"פ"פ"פ"מ"ו) (ק"פ"פ"פ"מ"ז) (ק"פ"פ"פ"מ"ח) (ק"פ"פ"פ"מ"ט) (ק"פ"פ"פ"נ) (ק"פ"פ"פ"נ"א) (ק"פ"פ"פ"נ"ב) (ק"פ"פ"פ"נ"ג) (ק"פ"פ"פ"נ"ד) (ק"פ"פ"פ"נ"ה) (ק"פ"פ"פ"נ"ו) (ק"פ"פ"פ"נ"ז) (ק"פ"פ"פ"נ"ח) (ק"פ"פ"פ"נ"ט) (ק"פ"פ"פ"ס) (ק"פ"פ"פ"ס"א) (ק"פ"פ"פ"ס"ב) (ק"פ"פ"פ"ס"ג) (ק"פ"פ"פ"ס"ד) (ק"פ"פ"פ"ס"ה) (ק"פ"פ"פ"ס"ו) (ק"פ"פ"פ"ס"ז) (ק"פ"פ"פ"ס"ח) (ק"פ"פ"פ"ס"ט) (ק"פ"פ"פ"ע) (ק"פ"פ"פ"ע"א) (ק"פ"פ"פ"ע"ב) (ק"פ"פ"פ"ע"ג) (ק"פ"פ"פ"ע"ד) (ק"פ"פ"פ"ע"ה) (ק"פ"פ"פ"ע"ו) (ק"פ"פ"פ"ע"ז) (ק"פ"פ"פ"ע"ח) (ק"פ"פ"פ"ע"ט) (ק"פ"פ"פ"פ) (ק"פ"פ"פ"פ"א) (ק"פ"פ"פ"פ"ב) (ק"פ"פ"פ"פ"ג) (ק"פ"פ"פ"פ"ד) (ק"פ"פ"פ"פ"ה) (ק"פ"פ"פ"פ"ו) (ק"פ"פ"פ"פ"ז) (ק"פ"פ"פ"פ"ח) (ק"פ"פ"פ"פ"ט) (ק"פ"פ"פ"פ"י) (ק"פ"פ"פ"פ"יא) (ק"פ"פ"פ"פ"יב) (ק"פ"פ"פ"פ"יג) (ק"פ"פ"פ"פ"יד) (ק"פ"פ"פ"פ"טו) (ק"פ"פ"פ"פ"טז) (ק"פ"פ"פ"פ"יז) (ק"פ"פ"פ"פ"יח) (ק"פ"פ"פ"פ"יט) (ק"פ"פ"פ"פ"כ) (ק"פ"פ"פ"פ"כ"א) (ק"פ"פ"פ"פ"כ"ב) (ק"פ"פ"פ"פ"כ"ג) (ק"פ"פ"פ"פ"כ"ד) (ק"פ"פ"פ"פ"כ"ה) (ק"פ"פ"פ"פ"כ"ו) (ק"פ"פ"פ"פ"כ"ז) (ק"פ"פ"פ"פ"כ"ח) (ק"פ"פ"פ"פ"כ"ט) (ק"פ"פ"פ"פ"ל) (ק"פ"פ"פ"פ"ל"א) (ק"פ"פ"פ"פ"ל"ב) (ק"פ"פ"פ"פ"ל"ג) (ק"פ"פ"פ"פ"ל"ד) (ק"פ"פ"פ"פ"ל"ה) (ק"פ"פ"פ"פ"ל"ו) (ק

הגהות הב"ח

(א) תוֹם ד"ה יס להן
 וי' כדמנן בפ' שביעי
 נשעניע: (ב) ד"ה ואזנן
 וי' עס הק' מכל מקום
 נשמא דר' יוסי: (ג) ד"ה
 נמפני וי' פרק תפלת
 השחר נ"ב דף כט פריך
 הכי ואסיקנא בקשיא:

מוסף רע"י

[illegible]

תום' הרא"ש

במסדר טהרות. כפי' בתור ע"ז'
גבול' הנהו גבול' כעובדא
הנדרשע ואמר שגבול' חמרא
שוי' ואמרנן כמאן כרי' אליעזר'
יאמר ספק ביאה טהור. קשה
לפי' גיטות ר"ת דמפר' כמאן
אליעזר כתיבא ביהוואה הכא
כשרא' אליעזר אי משום דס'
אליעזר נמי הלכה כרי' אליעזר'
מכיל לרבות פסיקות גרס' ר'
אליעזר הוה ד' כל הנתא דאמא
חתם דקיימ' כותיה: ר' אליעזר
התחלה עד שישובו כרי' אליעזר'
לזו עלה דההיא ר' אליעזר'
אליעזר' נתא דאמא למימר

צמות ב' אחין נשואין ב'
מת בעלה של גדולה ונמצאת
ה נישואי אחותה הקטנה
ואם יגרשנה לקטנה בגט

"מלמדיו את הקטנה שתמאן ב" וואמר ר' יהודה אמר שמואל הלכה כר' אליעזר כי אמר שמואל הלכה כר' אליעזר בד' בסדר טהרות אבל בשאר סדרים איכא טובא וה"נ מסתברא דתנן ר' אליעזר אומר אף הרודה ונותן לסל הסל מצרפן לחלה ואמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כר"א ש"מ ומאי אולמיה האי מהאי משום דקאי רבי אלעזר כותיה דתנן רבי אלעזר אומר מלמדיו את הקטנה שתמאן בו ומי קאי והא"ר אצרכו מצרכיניו להו ולא דמיין להדרי אלא משום דקאי רבי יהודה בן בבא כותיה דתניא רבי יהודה בן בבא העיד ה' דברים ששמאנים את הקטנות ושמשוין את האשה ע"פ עד אחד ושנסקל תרגול בירושלים על שהרג את הנפש ועל יין בן מ' יום שנתנסך ע"ג המזבח ועל תמיד של שחר שקרב בד' שעות מאי קטנות לאו חדא דר' אלעזר וחד דר' אליעזר לא מאי קטנות קטנות דעלמא אי הכי גבי אשה נמי נתני נשים ונימא נשים דעלמא אלא מדהכא קתני אשה והכא קתני קטנות ש"מ דוקא קתני ש"מ וכן א"ר אלעזר הלכה כר"א בד' ותו ליכא והתנן רבי אליעזר אומר מלמדיו את הקטנה שתמאן בו ויא"ר אלעזר הלכה כר"א וכי תימא כי א"ר אלעזר הלכה כר"א בד' בסדר טהרות אבל בשאר סדרי איכא ומי איכא והתנן הורד והכופר והלפום והקמף יש להן שביעית ולדמיהן שביעית יש להן ביעור ולדמיהן ביעור וא"ר פדת מאן תנא קמפא פירא ר"א וא"ר זירא חזי דמינך ומאבוך משריתו קמפא לעלמא את אמרת מאן תנא קמפא פירא ר"א ואבוך אמר הלכה כר"א בד' ואם איתא לימא ליה כי אמר אבא הלכה כר"א בד' בסדר טהרות אבל בשאר סדרי איכא אלא קשיא ההיא משום דקאי רבי אלעזר כותיה דתנן רבי אלעזר אומר מלמדים את הקטנה שתמאן בו ומי קאי והא אצרכי מצרכיניו להו ולא דמיין להדרי אלא משום דקאי רבי יהודה בן בבא כוותיה ותו ליכא והתנן ר"ע אומר אומרה ברכה רביעית בפני עצמה ר' אליעזר אומר אומרה בהודאה וא"ר אלעזר הלכה כר"א א"ר אבא ההוא דאמר משום רבי חנינא בן גמליאל דתניא רבי עקיבא אומר אומרה ברכה רביעית בפני עצמה רבי חנינא בן גמליאל אומר אומרה בהודאה והא

שָׁרָף (יִזְאֵל וּמוֹטָף מִהֶם) שֶׁ
הַפְּקִידִים וְהַסּוֹר לַעֲשׂוֹת בֵּין
הַפְּקִידִים אֵינָה נִוְהָגת עֲצִים
כִּי כִשְׁלֵל לִמְהֵרָה מִן הַשָּׂדֶה.
יֵשׁ לָהֶם בִּיעּוּר דִּישׁ שֶׁ שֵׁן לוֹ
בִּיעּוּר כִּבּוּן דְּבַר הַמִּתְקִים
הַשָּׂדֶה אֲזַל כָּל דְּבַר שֵׁן לוֹ
"אֵין בֶּן פֶּדֶת: מֵאֵין מֵאֵלָּה
לְאִיעוּר כְּדֹאמֶר לִקְמֹן [ע"ב]
: עֲבִיד קִטְפִּים: כִּשְׁבִּיעִית:
לֹא עֲבִיד קִטְפִּים לְחֹמְרֵה:
בְּמֹת וְאִינוֹ כֹּלְלֵה בְּחֹנֶה הַדֵּה

והתם נמי מספקא ליה לרב דמיא הא
נגבי ישראל ניהו ובשמעתין קאמר ר'
א"צ במס' טהרות גבי כל מקום שאתה
דרכי האי גוונא משנינן לקמן. וכן יש
ודפרק מצות חליצה. אלא דאיכא תנאי
ירושא העושה עיסתו קבים פטורים מן
דבץ' וישא עוברין קאמר ר' יהושע בן
כרש לא. ואם לא גרס אף במילתיה דר'
רב דת"ק בעי נשיכה בעודו עיסה לפי

[illegible]

קמח. פירש רש"י שם העץ וכן בצרייטא פ"ק דכריתות (דף 1.) (ב) רש"י צ"ג אומר הנרי אינו אלף שרף מעלי הקטף ושרף עצמו נקרא קטף על שם העץ כדאמר הכא דיש בו שביעית ובסמוך נמי אמר דקטפו זהו פריו וזרי לוטו (בראשית 12)

ודאָלנו עושה פירות אלף שרף נוטף
 וזרנו וחו פרוי זינט למדי דמוקלי יר'
 ר' יומא כסמוך קנטפא דפירא:
 גראה דרש"י פירש כן גיטאזא בנרא. גי:
ואמר רבי פדת מאן תנא ברי.
 ואם תאמר דפסקא קמא
 דברכות (דף ה:) אמר ליה ר' יוחנן
 לרבני אלעזר אי משום בני דין גרמא
 דעשראליה ביר משמע דלין אלעזר
 לא היו לו בנים ויש לומר שאחרי
 כן נולד לו או היו לו בנים הרבה
 ומתו מקצתם ואמר ליה רבי יוחנן
 קך כדי לנחמו: **מאן תנא דאמר**
קספא פירא ר' אליעזר. ואם תאמר
 בנמאי פליגי אי ציעורו והנחתו שזה
 מנאי טענה לרבנן דאפי' עלים הוו
 אסירי בשביעית אי לאו דלין הנחתו
 וציעורו שזה ואי אין הנחתו וציעורו
 שזה לא אסור בשביעית ואין סברא
 לומר דפליגי אי הנחתו וציעורו שזה
 אי לאו ויש לומר דודאי הנחתו וציעורו
 שזה וכלפי שאני אי אם לחלוטי העני
 שיהו רבני דבטל אבז פירי ורבנן
 אלעזר סבר דהנחתו חשיבא והו פירי:
ואבדך אמר הלכה כר"א ברי.

אע"ג דר' יוסי קאי כותיה
 דבהגחול קמא (צ"ק דף קב.) אית להו
 דשביעית נוהגת צענים ואל"כ כ"ש
 קטפא ומשום דרבי יוסי קאי כותיה
 לא חשיב ליה עם הנך (ג) דטעמא
 דדר' יוסי משום דלא צעי הנאחז
 וזיעורו שוה ולא קיימא לן כותיה
 אלא אין שביעית נוהגת צענים דר'
 יוסי נמי מודה דקטפא לאו פירא
 הוא לענין ערלה:

[משורר דקא' רבי יהודה בן בבא בותיה]
אע"פ דבמנחת יצחק ח"ו ר' יעקב
וקא' בותיה ופרי"ם מ"ה לז' וז"ל דשמו' ר'
יהושע סבר כד' וס' דמלך' ג' עוות במעוברת
ומניקה דפליג' ארבי' אליעזר ולא הד' ביה אלף
וממנה שאמר איז לא שמעתי אלף בתולה. א'
ו**רמב"ם** קא' הר"מ וז"ל אמר דלא פריך במרייתא
אצרייתא משום דלא הדד' דה' מהאי דהדא
(ק') אצרייתא שמע' מרייתא אלף השם דקלמך דקא'
וה' וקס' ותו לילך לך פריך שפיר וכו' קא'. (ג')
ה בחזון הדעת. הקשה הר"ר יעקב
כלל דהכי פריך פרק א' תפלת השחר
כל השנה מתפלל הבינו חוץ ממואזי
בן הדעת ופריך וכללנו מכלל וז"ל
ה אדם משום הבדלה מכמו שהוא
יכל השנה מתפלל בינונ' אלף יכול
גא' (כיון דס"ל דכל השנה אינו
י"ב מפני טורח תענית לא ישנה מכמו
י"ב שיאמר הבדלה בחזון הדעת:
והא

אליעזר. בצרכות ירושלמי [פ"ה ה"ב]:
והא

שחלוקין כי ההיא דתנן ב"ר דמסכת שבועות גבי יא
מאן נתא קיטפא פירא ר' אליעזר. תימא יא קיטפא
 פירא דמריא אכלילא ונתחמו וביעורו שוה דכתיבה
 ור"ל דקטף הנחתו וביעורו שוה ואפי' הכי טרי
 ד' חר' אליעזר ברבכע. וא"ר לימא הנה הלכה כר'
 א"כ שי שקטפ' שבועות ור"ל דאין לו ממטע קיטפ' פ'
 יענית נזהר בצעים: **ואמר** ר' אליעזר הלכה כר' אליעז'
 אין עומדין תרינו טוב שחל להיות אחר השבת ואנן
 ושמאלא דביתנוס דמכסיטי חתם:

עין משפט
נר מצוה

[illegible][illegible]